

INKLUZIVNOST

Nensi Araminčić, mag.med.lab.diagn., savjetnica

Medicinska škola u Rijeci

siječanj 2022.

Definicija inkluzivnosti

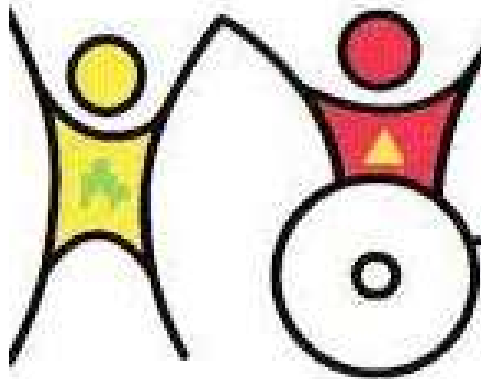
Inkluzivnost – načelo kojim se jača uloga obrazovanja u smanjivanju rizika socijalne isključenosti ranjivih i podzastupljenih skupina.

Obrazovna inkluzija podrazumijeva najhumaniji odnos prema osobi s različitošću u razredu, školi i životnoj zajednici, te osposobljenost i obrazovanost svih za prihvaćanje svake osobe jednako, bez obzira na različitost.
(Vican, 2013.)

Razvoj inkluzivne kulture škole ovisi o učiteljima i nastavnicima, učenicima, stručnim suradnicima i ravnatelju.

Inkluzivno obrazovanje

Inkluzivno obrazovanje (eng. inclusive education) temelji se na pravu svih na kvalitetno obrazovanje i posebno se usredotočuje na ranjive skupine. Krajnji cilj inkluzivnog obrazovanja je povećanje sudjelovanja u učenju i smanjenje isključenosti unutar ili zbog obrazovanja. Provedba obrazovne inkluzije čini sastavni dio demokratizacije obrazovanja u cilju omogućavanja jednakog pristupa odgoju i obrazovanju svima, bez obzira na različitosti.

Na što se sve odnosi inkluzija u odgoju i obrazovanju?

Inkluzija u školi odnosi se na:

1. brigu o učenicima s posebnim obrazovnim potrebama
2. grupe osjetljive na segregaciju i društvenu marginalizaciju
3. razvoj škole za sve
4. obrazovanje za sve
5. načelan pristup obrazovanju i društvu
6. pozitivnu promjenu društva.

Inkluzivna škola

Inkluzija osnažuje podizanje školske kulture kako bi se odgovorilo na različitosti učenika smanjivanjem prepreka za učenje. U tu svrhu škola se na poseban način povezuje s obitelji, te lokalnom i širom društvenom zajednicom. Tako se škola mijenja i napreduje za dobrobit svih učenika i društva u cjelini.

Uloga nastavnika u inkluzivnoj školi

Nastavnik treba kreirati okruženje u kojem će se svako dijete razvijati i rasti, osjećati se jednakovrijednim i ravnopravnim članom zajednice i u kojem je različitost izvor bogatstva i prilika za učenje.

Ne zaboravimo: djeci je potrebna podrška na intelektualnom, socijalnom, fizičkom i emocionalnom planu te osjećaj da su dio zajednice koja ih podržava i poštuje, u kojoj mogu biti slobodna u svom rastu i napretku.

Poželjne karakteristike nastavnika u inkluzivnoj školi

1. kontinuitet u održavanju razredne discipline
2. održavanje pozornosti učenika u nastavi
3. odgovornost za izvršavanje učeničkih zadataka
4. kreiranje izazova u nastavi
5. raznovrsnost u oblicima i metodama nastavnoga rada
6. razvijenost empatije
7. izgradnja radne atmosfere u kojoj učenici imaju podršku svojih vršnjaka.

„Na sposobnost da u učionici zajedno stvorimo uzbudljivu atmosferu veliki utjecaj ima naša zainteresiranost za druge, želja da čujemo tuđe mišljenje i da prihvatimo postojanje drugih.”

Bel Hooks

Podrška vršnjaka

Učenci koji imaju pozitivne odnose s vršnjacima razvijaju:

1. prosocijalne oblike ponašanja
2. pozitivan stav prema školi
3. bolja školska postignuća.

Prijateljstvo se ne može programirati i izvan je dosega stručnjaka, roditelja i drugih osoba.

Krugovi prijateljstva

1. Prvi krug – najbližije osobe: roditelji, braća i sestre
2. Drugi krug – naši „saveznici“: bliski rođaci i prijatelji, uz nas su kad nam je teško i kad imamo problem
3. Treći krug – naši „suradnici“: ljudi iz škole, s posla, sportskih klubova i sl. Ti ljudi nisu stalno prisutni u našim životima, ali neki od njih mogu prijeći u drugi krug i postati naši prijatelji
4. Četvrti krug – osobe „plaćene“ da bi bile u našim životima, u interakciji s nama: nastavnici, liječnici, terapeuti, socijalni radnici...

Školski tim za inkluziju

Školski tim za inkluziju uključuje:

1. ravnatelja/icu škole
2. pedagoga/icu i psihologa/icu škole
3. razrednika/icu učenika/ce
4. roditelje učenika/ce
5. pomoćnika/cu u nastavi
6. defektologa/inju/edukatora/icu-rehabilitatora/icu.

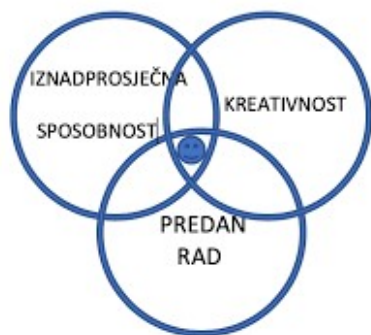

Zadaci školskoga tima za inkluziju

1. Procjena stanja inkluzivnosti škole na početku školske godine
2. Određivanje prioriteta za školski razvoj
3. Imenovanje aktivnosti koje će doprinosti razvoju pozitivnih stavova, školske klime i međuljudskih odnosa
4. Doprinos u kreiranju nastavnih planova koji uvažavaju načela različitosti
5. Suradnja s kolegijalnim tijelima u školi
6. Suradnja sa socijalnim i zdravstvenim stručnjacima
7. Suradnja sa civilnim društvom

Ne zaboravimo!

Uz podršku učenicima s teškoćama, zadaća obrazovnoga sustava je i otkrivanje te rad s darovitim učenicima koje često prepoznajemo po: iznadprosječnim sposobnostima, kreativnosti i rezultatima.

Literatura

1. Glasser, W. Teorija izbora: nova psihologija osobne slobode. Zagreb: Alineja, 2004.
2. Vrcelj, S., Čubra, J. Inkluzivno obrazovanje – mogućnosti i ograničenja. Pregledni rad. Kalokagathia, Vol.1. No.1., 2012.
<https://hrcak.srce.hr/83460>
3. Karamatić Brčić, M. Svrha i cilj inkluzivnog obrazovanja. Pregledni članak. Acta Iadertina, 8 (2011), 39-47
<https://hrcak.srce.hr/file/280119>
4. Vican, D., Karamatić Brčić, M. Obrazovna inkluzija u kontekstu svjetskih i nacionalnih obrazovnih politika– s osvrtom na hrvatsku obrazovnu stvarnost. Pregledni rad. Life and school: journal for the theory and practice of education = Leben und Schule, Vol. LIX No. 30, 2013.
<https://hrcak.srce.hr/131847>

I za kraj...

*„ Najvažnije stvari u dječjim životima su sigurnost,
ljubav, prihvaćanje i ohrabrivanje. ”*

B. Miller

